

til Banken, som det foreliggende Lovforslag fastsætter der skal være fremsat Forslag om inden 15. Februar.

Det ærede Medlem omtalte, at man var Privatkapitalens Tjener, naar man havde med Banker at gøre. Jeg har, som det ærede Medlem omtalte, med en Bank at gøre, men jeg har aldrig nogen Sinde, før det ærede Medlem nu siger det, tænkt over, at jeg i den Stilling sad som Privatkapitalens Tjener; jeg har haft Følelsen af, at jeg sad og gjorde efter fattig Evne en samfundsnyttig Gerning, og saadan vil jeg ogsaa fremtidig blive ved med at se derpå. Det sete afhænger imidlertid af Øjnene, der ser, og jeg kunde tænke mig, at det ærede Medlem siger som saa: Naar Pitzner er Medlem af et Bankraad, saa er han Privatkapitalens Tjener, men naar jeg, Stauning — som enten er eller i hvert Fald har været Medlem af et Bankraad, saa vidt jeg ved —, er det, saa er jeg en Samfundets Tjener. Den Forskel er der!

Finansministeren (N. Neergaard):

Jeg vil kun til det ærede Medlem Hr. Stauning sige, at det har aldrig været nogen Hemmelighed for Udvalget, at Landmandsbanken ogsaa havde indenlandske Kreditter. Der er af Kassebeholdningen blevet præsteret et forholdsvis betydeligt Indskud i Landmandsbanken, fordi Landmandsbanken paa den Tid trængte til det, men dette Indskud kan ikke opretholdes i Længden. Kassebeholdningen kan ikke undvære disse Midler i visse Perioder, og derfor vil det være at erstatte med en Del af denne Kredit her. Paa samme Maade er det med Nationalbanken. Nationalbanken har heller ikke villet forpligte sig til at lade sin nu bestaaende Kredit være uforandret, men har forbeholdt sig Ret til at trække noget ind paa den, og i disse Tilfælde vil der altsaa blive tilført Indlandet Kapital udefra.

Det ærede Medlem Hr. Stauning sagde, at han erindrede ikke noget om, at der havde været skiftende Rentefod ved de forskellige Kreditter. Jo, det har der absolut været; det har der været baade ved Egaliseringsfonden og ligeledes under den legale Bemyndigelse, som det af det ærede Medlem ledede Ministerium havde til sammen med Nationalbanken at garantere for Valutakreditten. Der har der ogsaa været skiftende Rentefod til forskellige Tider under den samme lovmæssige Bemyndigelse.

Endelig skal jeg sige, at jeg tror ikke, det vilde gaa nogen Regering vel, hvis den kom her til Rigsdagen og begærede Bemyndigelse til at optage et stort fast Laan uden

at kunne gøre nøjagtigt Rede for, hvorledes Pengene skulde anvendes, og hvilken Nødvendighed der var for at optage Laanet.

Zahle: Den højtærede Erhvervsminister har sikkert ganske Ret i, at han nok kan tiltrænge alle gode Ønsker, naar han skal ordne denne Sag, thi den er jo en Bekræftelse paa den gamle Sandhed, at det er lettere at slippe en Djævel løs, end det er at faa ham i Nøddekallen igen. Det skulde den højtærede Finansminister have tænkt paa, den Gang han paadrog Staten denne sørgelige Garanti.

Til det ærede Medlem Hr. Stauning skal jeg sige, at det er ikke videre elskværdigt af ham at sige til mig, at jeg tilsigter at skade Landmandsbanken ved mit Forslag om, at dens Ledelse ikke maa optage Laan i Udlandet til Driftskapital. Jeg tilsigter ikke andet end, hvad der er Statens Bedste, og det bliver altsaa ogsaa, hvad der er Landmandsbankens Bedste. Men det er aldeles umuligt at sammenligne de Laan, som Landmandsbanken optager mod Statens Garanti som eneste Sikkerhed, med de Laan, som andre Banker optager Jeg ser, at det ærede Medlem Hr. Pitzner ryster paa sit vise, bankerfarne Hoved — vi har jo faaet at vide, at han sidder i et Bankraad —, men for dette Bankraad og denne Bankledelse ligesom for alle andre Banker end Landmandsbanken gælder det om, naar de skal laane, at de har en Kreditbasis, at de har en Aktiekapital, en indbetalt Aktiekapital, at de har tjent nogle Penge, at de overhovedet har en Formue. En Bank, der har Formue, har Kredit, den kan laane noget, og den laaner paa sin egen Regning og Risiko. Men naar Landmandsbanken, som hverken har Aktiekapital eller Formue, men kun betydelig Gæld, skal laane noget, saa skal den ikke laane det paa, hvad den selv ejer, men udelukkende paa Statens Regning, og de Laan, den optager, bliver i Realiteten Statslaan. Og det er ikke forsvarligt, at dette kan gøres af Bankens Ledelse, uden at Lovgivningsmagten kommer til at medvirke derved. Den Tilstand, som vi nu i Virkeligheden faar etableret, hvis det Ændringsforslag, jeg har haft den Ære at stille her i Salen i Dag, og som man har udtalt sig mod fra 3 Partiernes Side, bliver forkastet, er den, at herefter kan ikke alene Landmandsbankens Ledelse udlaane, til hvem den skønner det rigtigt, saa meget, som den synes, saaledes at det hele foregaar paa Statens Risiko, men den kan oven i